

2000 Yılı Atlatılabilir Bir Felaket mi?

Bugünlerde birçok bilgisayar donanım ve yazılımı üreticisi 2000 yılında bilgisayar sistemlerinde ortaya çıkacak tarihlendirme sorunu üzerine kafa yoruyor. Çünkü bilindiği üzere günümüzde kullandığımız bilgisayarların önemli bir kısmı 1999'dan büyük yılları kabul etmiyor ki, bu da, önlem alınmadığı takdirde 2000 yılına girerken bilgisayar sistemlerinin çökmesi anlamına geliyor. Bu sorun birçok banka, devlet kurumu işyerlerini ve kullanıcıyı etkileyecek. Diğer bir deyişle birçok şirketin sonu demek.

Yapılan tahminlere göre, bu konuda hazırlıklı olmayan işyerleri bu tarihten sonra faiz veya diğer ödeme vadelerinde büyük problemlerle karşı karşıya kalacak. Örneğin, bu işyerlerinin bilgisayar sistemleri, 1999'dan sonraki siparişleri tanımayacağından çok fazla paralar kaybedebilir. Ya da sizin bilgisayarınızın 2000 yılını tanımamasından dolayı sizden siparişte bulunmayı kabul etmeyebilir.

2000 yılı, bilgisayarların 00'la biten bir yılın, 1900 de-ğilde 2000 olduğunu tanıması için tekrardan programlanmasını gerektiren bir problem. Eski programlar bellek sarfiyatını önlemek için yılları son iki hanesiyle (başına da 19 getirerek) tanıyorlardı. Örneğin, Intel tabanlı kişisel bilgisayarların sistem saatleri, kullandığı BIOS yongalarına bağlı. Ancak bunların sıfırlanacağı tarihler genelde 1900, 1980 ve 1984 tarihleri olacaktır. Bilgisayarınızı

test etmek için tarihi 31 Aralık 1999 yılı saat 23'00'a ayarlamamız yeterli. Bu arada kişisel bilgisayarlarda çalıştırılabilir Year2000, 2000Test ve 2000Fix gibi Internet'den bulabileceğiniz ücretsiz test yazılımlarından da yararlanabilirsiniz.

Microsoft gibi yazılım üreticisi firmaları her ne kadar 2000 yılıyla uyumlu olmaya çalıştığını iddia etse de, Visual Basic, Microsoft Access ve FoxPro gibi 2000 yılı problemini yaşayacak kişisel bilgisayar uygulamaları



satması da işin bir diğer ilginç yanı. Tabii bu problemi yaşayacak bir tek Microsoft ürünleri değil. Bunların yanında Borland Delphi, Oracle gibi uygulamaların da adı geçiyor. Ancak Internet'de bu uygulamalar için birçok ücretsiz düzeltici yazılım da bulmak mümkündür.

Gartner Group şirketinde uygulama geliştirme teknolojileri bölümünde araştırma müdürü olan Richard Hunter'a göre 2000 yılı problemini atlatmanın tüm dünyada maliyeti 300 ilâ 600 milyar dolar. Teknoloji danışmanı Peter de Jager'e göre, bu sorun geliştir-

mede kesinlikle bir yavaşlamaya neden olacak. "Bir şirket web sitesini kurmayı erteleyebilir, ya da kritik olmayan bir planını durdurabilir. Taa ki sistemleri 2000 yılını destekleyecek duruma gelsin" diyor de Jager.

Teknoloji servisi veren Gartner Group şirketinde araştırma analistisi olan Michael O'Connell'a göre, her şeyin açığa çıkmasına az bir zaman kaldı. Analizcilerin, Wall Street'in kazanç tahminlerinde bile olan 2000 yılı faktörünü artık hesaba katmaya başladıklarını belirtiyor, O'Connell.

Amerika Birleşik Devletleri Şikago Federal Reserve Bankası başkan yardımcısı John Wixted'a göre, Federal Reserve müfettişleri

(examiners), millenium bug adıyla anılan 2000 yılı problemini giderme konusunda bankaları incelemeye almaya başladı.

Wixted, Federal Reserve'ün düzenlediği bir konferanstadiger taraftan beklenmeyen problemlerin bankaların kazançlarında artmaya neden olabileceğini belirtti.

Yazılım Verimliliği Konsorsiyumu'ndan Casper Jones yazılımlarda meydana gelecek 2000 yılı probleminin karmaşık ve pahalıya malolacağını

belirtiyor. 2000'lerde problem-siz çalışacak yazılımlar almanın da kullanılan dil ve endüstriye göre değişeceğini belirtiyor. Örneğin, COBOL'da yazılmış programlar fonksiyon başına 28 dolar civarında iken makine dilinde yazılmış programlar da ise, bu 75 dolardan daha fazlaya malolacak. Bu fiyat, nesne yönelimli programlarda ise 18 dolardan daha aza gelecek.

Bu demek oluyor ki, orta halli bir şirket 2000 yılına hazır olmak için 5 milyon dolar sarfetmesi gerekirken, bu büyük bir firmanın yüzlerce milyon doları gözden çıkarması anlamına geliyor.

Kimi şirketler yöneticileri ise bu problemi atlatmak konusunda fazla endişeli değil. Çünkü onlara göre, zaten kısa ömürlü kişisel bilgisayarların 2000 yılına kadar değiştirileceğini, değiştirilmeyen bilgisayarların ise daha az kritik amaçlarda kullanılıp, yeni alacakları bilgisayarların bu eski bilgisayarların yerlerini alacaklarını belirtiyorlar. Kimileri ise çözümü yongayı değiştirmekte buluyor ki bu makine sayısına göre çok pahalıya malolabilir.

Ancak pek çok orta ve küçük ölçekli firma (ki bunlar daha çok yurt dışındaki firmalar) hiçbir şey yapmayıp sadece neyin bozulacağını bekleyip gördükten sonra bu konuda birtakım önlemler almayı uygun görüyor.

Kimi küçük şirketler ise kullandıkları yazılımları değiştirmeyi yeğliyor. Çünkü genelde zaten bu firmaların yıllardan beri kullandıkları veritabanları yok. Tabii bu şirketler arasında yazılımlarını değiştirmeyip mevcut yazılımlarını terfi etmeyi düşünenler de var.

"İşin iyi tarafı herkes bundan nasibini alıyor" diyen de Jager, herkesin yavaşladığı bir dönemde yarışın kaybedilmeyeceğini belirtiyor.